

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4Csp/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200698
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8619200698.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, proti žalovanej C. L., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX P. 223, o zaplatenie XXX eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 202,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 22.4.2016 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 19 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na Okresnom súde Svidník dňa 18.4.2019 požadoval, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 499,- eur s príslušenstvom.

2. V odôvodnení svojho návrhu uviedol, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 21.04.2015 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 300,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 84,- Eur a úrok vo výške 68% ročne z poskytnutého úveru. Termín konečnej splatnosti bol dohodnutý na 21.04.2016. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že ak spotrebiteľ

-2- 4Csp/36/2019

neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, žalovaný sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratil výhodu splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, t. j. celkom vo výške 180 eur. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi sumu vo výške 98 eur. Žalobca požadoval zaplatenie istiny vo výške vo výške 202 eur, odplatu vo výške 84 eur, zmluvný úrok vo výške 68% ročne zo sumy 300 eur od 21.04.2015 do 20.05.2015, zmluvný úrok vo výške 68% ročne

zo sumy 251 eur od 21.05.2015 do 18.06.2015, zmluvný úrok vo výške 68% ročne zo sumy 202 eur od 19.06.2015 do zaplattenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 286 eur od 21.04.2016 do zaplattenia, poplatok za upomienky v sume 180 eur a zmluvnú pokutu vo výške 33 eur.

3. Rozsudkom Okresného súdu Svidník, č. k. 4Csp/36/2019-46 zo dňa 14.1.2020 súd rozhodol, tak, že žalobu zamietol a stranám náhradu trov konania nepriznal.

4. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 19CoCsp/26/2020-67 zo dňa 20.10.2020 rozhodol o odvolaní žalobcu tak, že zrušil rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

6. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil zmluvu uzavretú medzi stranami sporu za zmluvu spotrebiteľskú. Vo veci však predčasne rozhodol, keď žalobu v celom rozsahu zamietol. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalovaná síce na pojednávaní dňa 05.11.2009 pred súdom prvej inštancie uviedla, že uplatnený nárok neuznáva v celom rozsahu. No vyslovila, že uznáva iba istinu rozdielu medzi prijatou sumou a zaplattenou sumou. Úlohou súdu prvej inštancie preto bolo zistiť, koľko jej na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.04.2015 bolo zo strany žalobcu poskytnutých finančných prostriedkov, a to hoci aj manželkou mandátára O. B.. Či už uvedená suma bola žalovanej vyplatená na základe zmenky alebo inak, je pre rozhodnutie vo veci nepodstatné. Podstatným je zistiť, v súvislosti s predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, aká výška sumy jej bola poskytnutá. Žalovaná totiž netvrdila, aby jej nebola poskytnutá v súvislosti s predmetnou zmluvou žiadna suma, len tvrdila, že jej nebola poskytnutá suma 300 eur. Na preukázanie uvedeného je vhodné vypočítať ako svedkov, či už mandátára O. B. alebo jeho manželku, výsluchom ktorých je možné rozporné skutočnosti zistiť. V zmysle § 295 CSP súd totiž môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu má obstarat' alebo zabezpečiť takýto dôkaz. Ak teda súd prvej inštancie mal pochybnosti o výške sumy poskytnutej žalovanej na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 21.04.2015, mal vykonať aj ďalšie dôkazy na preukázanie uvedenej skutočnosti. Žalovaná na pojednávaní pred súdom prvej inštancie totiž tiež uviedla, že B. jej vyplatila 150 eur, z čoho jej mala stiahnuť 30 či 40 eur, a zbytok jej dala na ruku s tým, že mala uzavreté asi 3 zmluvy o pôžičke.

-3- 4Csp/36/2019

7. Odvolací súd dal do pozornosti súdu prvej inštancie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.04.2015 uvádza RPMN vo výške 28 % (zrejme vypočítaná iba z odplaty vo výške 84 eur), pritom ročný úrok mal byť dohodnutý vo výške 68 %. Uvedené jednoznačne nasvedčuje tomu, že pri tak vysokej úrokovej sadzbe (68 % ročne) RPMN vo výške 28 % nie je správne vypočítaná. RPMN predsa nemôže byť vypočítaná iba z odplaty, ale musí byť vypočítaná v zmysle zákona. Ani uvedenú skutočnosť súd prvej inštancie nevyhodnotil. RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, aké všetky náklady budú spojené so spotrebiteľským úverom. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa tým spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak aj výber najvýhodnejšieho pre spotrebiteľa úveru.

8. Po vrátení veci súd doplnil dokazovanie v smere určenom odvolacím súdom a na pojednávaní dňa 16.6.2021 opakovane vypočul žalovanú a na pojednávaní konanom dňa 20.9.2021 súd vypočul svedkyňu p. B..

9. Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

10. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 21.04.2015 uzatvorenej medzi stranami sporu súd zistil, že žalobca poskytol žalovanej bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 300 eur a žalovaná sa zaviazala vrátiť peňažné prostriedky spolu s odplatom a úrokom vo výške 288 eur, teda spolu mala vrátiť sumu 588 eur. Žalobca uviedol v zmluve o spotrebiteľskom úvere, že odplata je vo výške 84 eur, čo predstavuje RPMN 28% a úrok je vo výške 68 % ročne, čo predstavuje 204 eur. Žalovaná mala sumu 588 eur vrátiť žalobcovi do 21.4.2016. Priemerná RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 21,35%.

11. V priebehu konania bola opakovane vypočúvaná žalovaná, ktorá potvrdila, že podpis na zmluve je jej, zmluvu uzatvárala s manželkou pána B., s pani B., ktorá je na zmluve uvedená ako mandatár. Žalovaná tvrdila, že na základe tejto zmluvy jej nebola poskytnutá suma 300 eur, ale suma 150 eur, z čoho jej pani B. mala siahnuť 30 eur, či 40 eur a zvyšok dostala na ruku.

12. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná doposiaľ na predmetnú úverovú zmluvu zaplatila 98 eur.

13. Na pojednávaní konanom dňa 20.9.2021 bola vypočutá svedkyňa p. B., ktorá realizovala vyplácanie predmetného úveru, čo nebolo medzi stranami sporné. Svedkyňa si na tento konkrétny prípad pri svojej svedeckej výpovedi už nepamätala. Uviedla, že pre spoločnosť už nepracuje a nemá k dispozícii žiadne písomne podklady. Po nahliadnutí do zmluvy o spotrebiteľskom úvere na č.l. 5 spisu svedkyňa uviedla, že vychádza z toho, čo je uvedené na zmluve, podľa ktorej bolo žalovanej vyplatených 300 eur.

14. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

15. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z.z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ

-4- 4Csp/36/2019

v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 54 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v znení platnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>> tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa

osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

20. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej

-5- 4Csp/36/2019

jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

21. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí

obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>> a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou

-6- 4Csp/36/2019

splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>

predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok, aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20200101?ucinnost=14.2.2017>>.

23. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

26. Podľa § 451 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

-7- 4Csp/36/2019

29. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

30. Podľa § 187 ods. 1, ods. 2 CSP, za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

31. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

32. Podľa § 215 ods.1 CSP, súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

33. Právny vzťah strán sporu súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.

34. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok je absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózný spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov). Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 137/2003). Ročná úroková sadzba je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobca poskytol žalovanej sumu 300 eur a do jedného roka mala vrátiť sumu 588 eur. Podľa internetovej kalkulačky výpočtu ročného úroku a RPMN je ročná úroková miera 95,99 % a RPMN 300,29 %. Žalobca uviedol v zmluve ročnú úrokovú sadzbu 68 % a RPMN 28 % a zvyšok skryl do odplaty vo výške 84 eur, čím skreslil podmienky úverovej zmluvy v neprospech spotrebiteľa. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci apríl 2015 na úrovni 7,66 % ročne. Úroková sadzba uvedená v zmluve vo výške 68 % ročne (aj keby bola reálna) podstatne (viac ako osemnásobne) prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci apríl 2015. Ak by aj úroková sadzba 68% bola pravdivá, tak by vykazovala znaky nepoctivého úroku v rozpore s dobrými mravmi. Skutočná výška úrokovej sadzby však bola 95,99 %, čo nepochybne vyказuje znaky úžerného úroku. Súd netvrdí, že výška úrokov pri nebankových spotrebiteľských úveroch musí dôsledne kopírovať výšku úrokov pri porovnateľných bankových úveroch, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách) musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dĺžnik uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Ročná percentuálna miera nákladov je v danom prípade 300,29 %, pričom žalobca v zmluve uviedol nesprávny údaj RPMN 28 % v neprospech spotrebiteľa.

-8- 4Csp/36/2019

35. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a iných poplatkov priamo spojených s úverom. Inak povedané ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a podobne. Z uvedeného je zrejmé, že výška RPMN nikdy nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby. Ročná percentuálna miera nákladov je dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnávaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajá vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysel uvedeného zákona, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške v neprospech spotrebiteľa.

36. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Dohodnutá úroková sadzba vo výške 68 % ročne - skutočná vo výške 95,99 % (ako podstatná zložka právneho úkonu) je v rozpore s dobrými mravmi, preto predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere sa svojím obsahom prieči dobrým mravom. Tam, kde sa dôvod neplatnosti vzťahuje na celý právny úkon (dôvod neplatnosti sa týka jeho podstatnej zložky), je právny úkon neplatný v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené dôvody súd považuje predmetnú úverovú zmluvu za absolútne neplatnú.

37. Neplatnosť zmluvy len v časti úrokovej sadzby pre rozpor s dobrými mravmi, by znamenala rovnaký právny následok a vecne totožné rozhodnutie, t. j. povinnosť žalovaného vrátiť požičanú sumu bez úrokov a poplatkov.

38. Bez ohľadu na vyššie uvedené, absencia správne výšky RPMN v zmluve je samostatným dôvodom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd by preto aj v prípade vyhodnotenia úveru ako bezúročného a bezpoplatkového dospel k totožnému vecnému rozhodnutiu.

39. Pokiaľ došlo medzi účastníkmi neplatnej zmluvy k plneniu, nastupuje medzi nimi právny režim bezdôvodného obohatenia. Ak je zmluva neplatná je, každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

40. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 300 eur a žalovaná doposiaľ zaplatila sumu 98 eur, preto žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi sumu 202 eura (300 - 98) v právnom režime bezdôvodného obohatenia. Žalovaná síce tvrdila, že zo strany žalobcu jej nebola poskytnutá suma 300 eur, ale suma nižšia ako 150 eur, toto tvrdenie žalovanej zostalo len v rovine skutkových tvrdení, ktoré neboli v konaní preukázané. Naopak, žalobca v konaní preukázal listinným dôkazom - zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 21.4.2015 a svedeckou výpoveďou mandátára p. B., že žalovanej bola vyplatená suma podľa predmetnej zmluvy o úvere vo výške 300 eur.

-9- 4Csp/36/2019

Žalovaná potvrdila, že podpis na zmluve o spotrebiteľskom úvere je jej. Ohľadom na skutočnosti preukázané v konaní súd pri výpočte bezdôvodného obohatenia na strane žalobcu vychádzal zo sumy 300 eur, ktorá bola poskytnutá žalovanej. Vzhľadom na uvedené dôvody súd rozhodol tak, že zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 202 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 22.4.2016 (od termínu konečnej splatnosti) do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

41. O trovách strán, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Úspech žalobcu v konaní je v sume 202 eur z uplatnených 499 eur, teda v rozsahu 40,5 % a úspech žalovanej je 59,5 %. Prevyšujúci úspech žalovanej je 19 %, preto žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 19 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením

Poučenie:

P O U Č E N I E : Odvolanie sa podáva lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

-10- 4Csp/36/2019

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).